

Σύγχρονες τάσεις στην αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων

ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

20 Μαΐου 2017

Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (I)

- Δεν ταυτίζεται, απλώς, με την αξιολόγηση του εκπαιδευομένων.
- Η αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου προσεγγίζεται, συνήθως, ως *μία συστηματική, ολιστική και εγγενής διεργασία σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα.*
- Περιλαμβάνει την αξιολόγηση όλων των παραμέτρων ενός εκπαιδευτικού προγράμματος: περιεχόμενο / στόχοι / διαδικασίες / μέσα / εκπαιδευτές / εκπαιδευόμενοι .

Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (II)

- Η αξιολόγηση είναι απαραίτητη για να κατανοήσουμε τι πάει καλά και τι δεν πάει καλά (ή τι πήγε καλά και τι δεν πήγε) σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα πρέπει να μας βοηθούν να απαντήσουμε και στο γιατί κάτι πήγε ή δεν πήγε καλά.
- Η αξιολόγηση συνδέεται με την διασφάλιση ποιότητας. Αποτιμά την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου. Μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου.

Βασικά ζητήματα

- Ποιος αξιολογεί;
- Τι αξιολογείται;
- Πώς γίνεται η αξιολόγηση;
- Πότε γίνεται η αξιολόγηση;
- Για ποιο σκοπό αξιολογούμε;

Βασικοί τύποι Αξιολόγησης

Τα παραπάνω ερωτήματα συνδέονται με τις βασικές ταξινομήσεις / τύπους αξιολόγησης:

1. Για ποιο σκοπό αξιολογούμε;

- ❑ Διαμορφωτική (Formative)
- ❑ Απολογιστική (Summative)

2. Ποιος αξιολογεί;

- ❑ Εξωτερική αξιολόγηση
- ❑ Εσωτερική αξιολόγηση

3. Πώς αξιολογούμε;

- ❑ Ποσοτική έρευνα
- ❑ Ποιοτική έρευνα
- ❑ Μικτές μέθοδοι

Βασικά μοντέλα Αξιολόγησης

Σχηματικά, 2 κυρίαρχα μοντέλα αξιολόγησης:

- ❑ Βασισμένη σε επίπεδα αξιολόγησης (levels of evaluation)
 - ❑ Η αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται στη βάση διακριτών επιπέδων (περιεχόμενο, εκπαιδευτές, εκπαιδευτικές τεχνικές, μέσα διδασκαλίας, υποδομές, κοκ).
 - ❑ Η αξιολόγηση βασίζεται στην αποτίμηση της ποιότητας από τους εκπαιδευόμενους για αυτά τα επίπεδα και την εκτίμηση του τι έμαθαν.
- ❑ Βασισμένη στον σκοπό και τους στόχους του προγράμματος (goals and objectives-based)
 - ❑ Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στον σκοπό και τους στόχους του προγράμματος.
 - ❑ Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στο να αποτιμήσει τις αλλαγές που είχε σαν στόχο να επιφέρει το πρόγραμμα.

Βασικά μοντέλα Αξιολόγησης σε κρίση

Τα παραδοσιακά μοντέλα αξιολόγησης βρίσκονται σε κρίση. Δεν ανταποκρίνονται σε προγράμματα που προσπαθούν να εισάγουν νέες πρακτικές και να αναπτύξουν νέες δεξιότητες:

- ❑ Έλλειψη ευελιξίας. Γραμμική εφαρμογή σε στάδια και τη βάση κατευθυντήριων οδηγιών.
- ❑ Τυποποιημένα αποτελέσματα, που πιθανόν αγνοούν τα καινοτόμα στοιχεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- ❑ Η συστηματική, ολιστική προσέγγιση δεν επιτρέπει την διερεύνηση σε βάθος των παραγόντων επιτυχία ή αποτυχίας ενός προγράμματος.

"I'll be happy to give you innovative thinking. What are the guidelines?"

Νέες τάσεις στην αξιολόγηση (I) – Nordic Adult Learning Network

Παράδειγμα πειραματικής αξιολόγησης. Αναζήτηση καλών πρακτικών ή ‘παραγόντων επιτυχίας’ σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων σχετικά με το κατά πόσο συντελούν στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας (Nordic Adult Learning Network):

	Reactive	Proactive	Innovative & change-oriented
Competition	Job search skills Career planning skills	New forms of employment and income	Encouragement of innovations, entrepreneurship
New skills	Training filling the current skill gaps	Training anticipating future trends	Change agents Chaos pilots
Creation of new jobs	Development programs to meet the current needs of the labour market	Development programs anticipating future trends	Innovative development programs

Νέες τάσεις στην αξιολόγηση (I) – Nordic Adult Learning Network

Η πειραματική αξιολόγηση ανέδειξε 8 παράγοντες επιτυχίας για τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων στη Φινλανδία, Ισλανδία, Σουηδία, Δανία και Νορβηγία:

(Βλ. https://issuu.com/nvl nordvux/docs/8_framg_eng)

Νέες τάσεις στην αξιολόγηση (II) – Σημεία συζήτησης

- ❑ Ανάγκη για την ‘απο-συστηματοποίηση’ της αξιολόγησης, τουλάχιστον όσον αφορά σε αναδυόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα ενηλίκων.
- ❑ Ανάγκη για πειραματισμό και επινόηση νέων πρακτικών και διαδικασιών αξιολόγησης πέρα από τα παραδοσιακά μοντέλα.
- ❑ Ανάγκη ενίσχυσης δεξιοτήτων αξιολόγησης σε όλες/ους τις/ους συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία.